

РАДОВИ НА РЕКОНСТРУКЦИЈИ ЗГРАДЕ МАТИЦЕ СРПСКЕ

Изградња објекта је финансирана средствима из фонда добротворке Марије Трандафил (1816—1883). За аутора пројекта изабран је архитекта Момчило Тапавица (1872—1949), који је план за градњу урадио током 1908. Посао је поверен Ференцу Рајхлу за своту од 420.600 круна. Уговор са њим потписан је у јуну, а за завршетак радова одређен је 1. новембар 1911. године.

Радови су почели 3. јула 1910. године, а у целисти су завршени 1912. године. Зграда је изграђена на доброј угаоној локацији, као објекат са дугачким крилима постављеним на регулацију старог Житног трга и Хан улице (данас Трг Марије Трандафил и Улица Матице српске). Засечени угао наглашен је еркером и нешто повученијом куполом сложене архитектонике са балустерским низом испред, као асоцијацијом на решења средњоевропске ренесансе. Свечани амбијент степенишног хола са тешком оградом балустера клесаних у мермеру и квалитетна обрада столарије у ентеријеру стилски припадају, као и укупно решење екстеријера, смиреној, сведеној позној фази еkleктике.

Задужбинско здање Марије Трандафил је од 1928. године седиште Матице српске.

Објекат је детаљније реконструисан 1976. и 2009. године.

У ОБНОВЉЕНОМ ЗДАЊУ МАРИЈЕ ТРАНДАФИЛ

*Свечаност поводом завршетка радова
15. децембар 2009.*

Свечана сала Матице српске

ПРОГРАМ

Поздравна реч академика Чедомира Попова
председника Матице српске

Обраћање проф. др Душана Николића
генералног секретара Матице српске
(извештај о санацији и реконструкцији зграде)

Обраћање доц. др Бојана Пајтића
председника Извршног већа АП Војводине

Обраћање проф. др Славка Гордића
потпредседника Матице српске
(програм рада Матице српске)

Музичка тачка:

Соло њесме српских композицијора

Песма Лукијана Мушицког
Од Пешће даж до Черне Горе

Оснивачко писмо Матице српске

Део излагања Светозара Милетића
(поводом пресељења Матице српске
из Пешће у Нови Сад 1864)

Део излагања Младена Лесковца
на Скупштини Матице српске
одржаној 1969. године

Бошко Петровић о Матици српској 1991. године

Музичка тачка:

Соло њесме српских композицијора

Из Тестаментa Марије Трандафил

Омаж Марији Трандафил
Беседи Гордана Стојаковић

Песма Лазе Костића *Santa Maria della Salute*

2. новембра 2009. године: одржана је седница Председништва Матице српске.

2. новембра 2009. године: Библиотека Матице српске набавила је савремени скенер за дигитализацију.

2. новембра 2009. године: одржана је конференција за новинаре поводом отварања изложбе слика Милене Павловић Барили — *Кључеви снова*. На конференцији су говориле ауторка изложбе Жана Гвозденовић, кустоскиња Музеја савремене уметности у Београду, Снежана Рожнов, директорка Дирекције за маркетинг и CRM (*Customer Relationship Management* — управљање односима с корисницима) ДДОР-а Нови Сад и мр Тијана Палковљевић, помоћник управника Галерије Матице српске. Изложбу *Кључеви снова* приредио је Музеј савремене уметности у Београду у оквиру обележавања јубилеја 100. годишњице рођења сликарке Милене Павловић Барили. Поред четрнаест дела из фонда Музеја савремене уметности на изложби у Новом Саду биће представљена и два до сада неизлагана дела из фонда Галерије Матице српске. Аутор изложбе и пратећег каталога је Жана Гвозденовић, виши кустос Музеја савремене уметности у Београду.

3. новембра 2009. године: потпредседник Матице српске проф. др Славко Гордић присуствовао је отварању изложбе слика Милене Павловић Барили у Галерији Матице српске.

3. новембра 2009. године: одржана је седница Уредништва *Зборника Матице српске за филологију и лингвистику*.

3. новембра 2009. године: генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић је одржао састанак са господином Младеном Булутом поводом договора о писању текста о Лазу Костићу.

3. новембра 2009. године: генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић одржао је састанак са архитектом Лазом Кузмановим у вези са израдом идејног решења за претварање терасе код Свечане сале у затворени, вишенаменски простор.

3. новембра 2009. године: одржана је седница Управног одбора Библиотеке Матице српске.

3. новембра 2009. године: Галерију Матице српске су посетиле колеге из Народног музеја у Нишу. Кроз сталну поставку провела их је Снежана Мишић, кустос едукатор. Истог дана Галерију је посетио и Милан Грба из Британске библиотеке у Лондону.

3. новембра 2009. године: отворена је изложба слика Милене Павловић Барили — *Кључеви снова*. На отварању изложбе госте је поздравила др Бранка Кулић, управница Галерије Матице српске а затим су говорили Бранислава Анђелковић Димитријевић, директорка Музеја савремене уметности у Београду и његова екселенција Армандо Веричио (*Armando Verricchio*), амбасадор Репу-

блике Италије у Србији. Изложбу је свечано отворио Небојша Брадић, министар културе у Влади Републике Србије. Изложба слика Милене Павловић Барили *Кључеви снова* реализована је под покровитељством Министарства културе Републике Србије.

3. новембра 2009. године: Матицу српску су посетили ученици Основне школе „Краљ Александар I” из Пожаревца. Том приликом их је Добрила Мартинов, стручни сарадник за односе са јавношћу Матице српске упознала са историјом Матице српске, постигнућима и савременим токовима.

4. новембра 2009. године: мр Тијана Палковљевић, помоћник управника Галерије Матице срп-

ске присуствовала је састанку радне групе за израду Закона о музејима у Министарству културе Републике Србије.

5. новембра 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов је учествовао у раду Изборне скупштине Српске академије наука и уметности.

5. новембра 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов се у Београду састао са госпођом Софијом Шкорић из Торонта.

5. новембра 2009. године: управник Библиотеке Матице српске Миро Вуксановић изабран је за дописног члана Српске академије наука и уметности.

5. новембра 2009. године: управник Библиотеке Матице српске Миро Вуксановић беседом о Филипу Вишњићу отворио је у Бијељини *Вишњићеве дане*.

6. новембра 2009. године: потписан је споразум о сарадњи на реализацији едукативног програма за децу *Био једном један сликар...* Споразум су потписале предшколска установа „Радосно детињство”, Креативна радионица „Машталица” и Гале-

рија Матице српске. Пред окупљеним новинарима представљен је едукативни програм који ће се одвијати током читаве школске године као и дечја публикација.

6. новембра 2009. године: мр Тијана Палковљевић, помоћник управника Галерије Матице српске изнела је стручно тумачење изложбе *Кључеви снова* Милене Павловић Барили.

9. новембра 2009. године: одржана је седница Председништва Матице српске.

9. новембра 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов и генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић примили су госпођу Софију Шкорић из Торонта. Том приликом вођени су разговори о оснивању удружења чланова Матице српске у Канади.

10. новембра 2009. године: одржана је седница Редакционог одбора *Српској биографској речника*. На седници је одлучено да се на интернет сајт Матице српске постави *Азбучник* прва четири тома *Српској биографској речника* уз објављивање 150—200 биографија личности свих обима, деловања и територијалне припадности.

11. новембра 2009. године: библиотекари Библиотеке Матице српске Новка Шокица-Шуваковић, Душица Грбић, Весна Укропина, Даниела Кермеци, Тамара Мијатовић, Оливера Шербеџија, Слађана Субашић и Радивој Додеровић, присуствовали су дводневној Међународној конференцији COBISS 2009. у Марибору.

13. новембра 2009. године: одржан је други састанак Организационог одбора за одржавање изложбе под називом *Србија — култура између Истока и Запада (Serbien — Kultur zwischen Ost und West)* у просторијама Српске академије наука и уметности у Београду. Састанку је председавао проф. др Душан Николић, председник Организационог одбора.

13. новембра 2009. године: мр Тијана Палковљевић, помоћник управника Галерије Матице српске одржала је предавање о животу и делу Милене Павловић Барили уз видео пројекцију и пред делима изложеним на изложби *Кључеви снова*.

13. новембра 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов, потпредседник Матице српске проф. др Славко Гордић и генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић примили су новоименованог амбасадора Републике Србије у Бразилу господина Љубомира Милића.

14. новембра 2009. године: генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић састао се у Будимпешти са амбасадором Републике Србије у Републици Мађарској господином Дејаном Шаховићем.

15. новембра 2009. године: генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић је присуствовао састанку Патроната Задужбине Теке-

лијанум који је одржан у истоименој палати у Будимпешти. Састанком је председавао његово преосвештенство епископ будимски господин Лукијан. Том приликом, проф. Николић је у име Матице српске Задужбини предао двојезични банер о Сави Поповићу Текелији, више стотина промотивних летака о оснивачу Задужбине и примерке најновијих издања Матице српске.

16. новембра 2009. године: у Београду је одржан састанак Одбора за доделу награде „Младен Лесковац”.

16. новембра 2009. године: у простору ЈП Службени гласник одржана је седма седница уређивачког одбора Антологијске едиције *Десећ век ва српске књижевности* Издавачког центра Матице српске.

16. новембра 2009. године: управник Рукописног одељења Павле Станојевић присуствовао је у име Матице српске слави Св. Ђорђе (Ђурђиц) коју прославља ПИК Бечеј.

17. новембра 2009. године: одржан је трећи састанак Организационог одбора за одржавање изложбе под називом *Србија — култура између Истока и Запада (Serbien — Kultur zwischen Ost und West)* у просторијама Српске академије наука и уметности у Београду. Састанку је председавао проф. др Душан Николић, председник Организационог одбора.

17. новембра 2009. године: одржан је пригодни програм у Галерији Матице српске поводом обележавања 100-годишњице песме *Santa Maria della Salute*. О Лази Костићу беседио је академик Милосав Тешић док је песме казивао првак Дrame Српског народног позоришта Миодраг Петровић.

17. новембра 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов, потпредседник Матице српске проф. др Славко Гордић, стручни сарадник Одељења за друштвене науке Мирјана Зрнић и стручни сарадник за односе са јавношћу Добрила Мартинов примили су проф. др Марију Шкрињар и господина Здравка Павићевића, власника фирме MIROTIN DOO који жели да спонзорише пројекте Одељења за природне науке.

17. новембра 2009. године: Галерију Матице српске су посетили студенти Факултета за предузетни менаџмент, Одсек за PR (односи са јавношћу). Са изложбеним активностима и стратегијом развоја односа са јавношћу у Галерији упознала их је мр Тијана Палковљевић, помоћник управника.

18. новембра 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов је присуствовао сахрани академика Симе Ћирковића у Београду.

19. новембра 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов је одржао састанак на ком су присуствовали: проф. др Славко Гордић, потпредседник Матице српске, проф. др Душан Николић, генерални секретар Матице српске, проф. др Мато Пижурица, секретар Одељења Матице српске за књижевност и језик и господин Миро Вуксановић, управник Библиотеке Матице српске, на ком су разматрана питања од значаја за рад Издавачког центра Матице српске.

20. новембра 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов, потпредседник Матице српске проф. др Славко Гордић и генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић примили су амбасадора Републике Србије у Хрватској господина Станимира Вукићевића и генералног конзула у Вуковару господина Живорада Симића.

20. новембра 2009. године: у витринама испред Свечане сале Матице српске Библиотека Матице српске приредила је изложбу поводом 200 година од рођења Едгара Алана Поа (1809—1849).

20. новембра 2009. године: одржана је девета седница Скупштине Издавачког центра Матице српске.

20. новембра 2009. године: Жана Гвозденовић, виши кустос Музеја савремене уметности из Београда и ауторка изложбе *Кључеви снова* изнела је стручно тумачење изложбе.

23. новембра 2009. године: одржана је седница Председништва Матице српске.

24. новембра 2009. године: генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић је имао

састанак са госпођом Бранком Видић, директорком Ветеринарског института у Новом Саду. Том приликом вођени су разговори о сарадњи на изради промотивног материјала о добротворки Марији Трандафил. Седиште Ветеринарског института је у једном од задужбинских здања Марије Трандафил које је било под управом Матице српске.

25. новембра 2009. године: секретар Одељења Матице српске за друштвене науке проф. др Љубомирка Кркљуш представљала је Матицу српску на Свечаној академији поводом годишњице Велике народне скупштине Срба, Буњеваца и осталих Словена која је одржана у Великој већници Градске куће у Суботици.

25. новембра 2009. године: стручни сарадник за односе са јавношћу Добрила Мартинов присуствовала је у име Матице српске крсној слави Хуманитарног фонда Привредник, Св. Јован Милостиви у Саборном храму у Новом Саду.

25. новембра 2009. године: директорка Издавачког центра Матице српске Маја Лазукић и директор и главни уредник ЈП Службени гласник Слободан Гавриловић потписали су уговор о заједничком издавању Антологијске едиције *Десет векова српске књижевности*.

25. новембра 2009. године: у оквиру музичких вечери Матице српске одржан је концерт Матице српске у Галерији Матице српске. Концерт под називом *Соло њесме и арије из оперета и опера српских композитора* извели су Бранислав Цвијић, тенор и Ирина Митровић, клавирски сарадник. Гост вечери била је Марија Цвијић, сопран. На програму су биле композиције Исидора Бајића, Станислава Биничког, Јосифа Маринковића, Стевана Христића и Петра Стојановића.

26. новембра 2009. године: на свечаности поводом Дана Српске академије наука и уметности председник САНУ, академик Никола Хајдин, уручио је управнику Библиотеке Матице српске Миру Вуксановићу повељу о избору за дописног члана.

26. новембра 2009. године: изашла је новембарска свеска *Летописа Машице српске* у којој своје поетске и прозне прилоге објављују Матија Бећ-

ковић, Дара Секулић, Жан-Мари Гистав ле Клезио (*Jean-Marie Gustave le Clézio*, прев. М. Константиновић), Никола Маловић, Флорика Штефан, Олга Остојић Белча, Вера Хорват, Соња Атанасијевић, Радмила Кнежевић, те два француска песника Жак Реда и Жак Рубо (*Jacques Réda* и *Jacques Roubaud*, прев. М. Вукмировић). *Лейџоис* доноси оглед Драгана Стојановића, аутори рубрике „Сведочанства” су Жан-Мари Гистав ле Клезио (реч приликом уручења Нобелове награде, прев. Ј. Михаиловић), Борис Лазић, Натали Сарот (*Nathalie Sarraute*, прев. Јелена Новаковић која објављује и свој ауторски текст о Н. Сарот), Јован Попов, Селимир Радуловић, а ту је и разговор који је са Михаилом Павловићем водио Милоје Петровић. О књигама Ксеније Марицки Гађански, Злате Коцић, Ђорђа Писарева, Иване Живанчевић Секеруш, Нине Живанчевић, Тање Поповић, Милене Шурјановић, Дона ДеЛила (*Don DeLillo*) и Еве Липске (*Ewa Lipska*) пишу Славко Гордић, Срђан Дамњановић, Александар Б. Лаковић, Фрања Петриновић, Младен Весковић, Љиљана Пешикан Љуштановић, Јелена Новаковић, Драгана Белеслијин, Сава Бабић, Бранислава Васић Ракочевић и Зоран М. Мандић.

26. новембра 2009. године: у Галерији Матице српске, отворена је изложба *Бранко Радичевић — култи њесника у српској визуелној култури крајем 19. века*. Изложба је настала као резултат истраживања места и улоге познатог песника у изградњи националне културе 19. века. Изложба обухвата слике, скулптуре, графике, дела примењене уметности, раритетне књиге и документарни материјал из фондова Галерије Матице српске, Библиотеке Матице српске, Матице српске, Народног музеја у Београду и Музеја града Новог Сада. Аутор изложбе и пратеће публикације је Снежана Мишић, кустос Галерије Матице српске. На отварању изложбе говорила је др Бранка Кулић, управница Галерије Матице српске а изложбу је свечано отворио др Ненад Макуљевић, професор на Одсеку за историју уметности Филозофског факултета у Београду.

27. новембра 2009. године: председник Матице српске академик Чедомир Попов и генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић присуствовали су свечаности поводом 60. годишњице Радио Новог Сада и дана Радиодифузне установе Војводине Радио-телевизије Војводине, на којој је Матици српској додељена *Велика њлакеџа за изузетан дојринос у раду и развоју Радио-телевизије Војводине*.

27. новембра 2009. године: поводом обележавања *Дана српске културе у Темишвару* Иван Негришорац, главни уредник *Лейџоиса Матице српске*, примио је *Захвалницу Лейџоису Матице српске* за подршку српским писцима у Темишвару и

активностима Савеза Срба на очувању културног и националног идентитета српске заједнице у Румунији.

27. новембра 2009. године: одржано је прво у низу стручних тумачења изложбе *Бранко Радичевић — култи њесника у српској визуелној култури крајем 19. века*. О улози и месту песника Бранка Радичевића у изградњи националне културе 19. века, о процесу уобличавања његовог култа као националног песника и начинима популаризације и визуелизације песниковог култа, говорила је Снежана Мишић, кустос изложбе.

28. новембра 2009. године: потпредседник Матице српске проф. др Славко Гордић је учествовао у раду Конференције под називом *Примена оквирне конвенције за заштитиу националних мањина и Евројске Повеље о реионалним или мањинским језицима у Србији*.

30. новембра 2009. године: одржана је седница Председништва Матице српске.

30. новембра 2009. године: одржана је седница Извршног одбора Матице српске.

30. новембра 2009. године: генерални секретар Матице српске проф. др Душан Николић одржао је састанак у Матици српској са истакнутим архитектама и историчарима уметности архитектуре на коме се расправљало о промени намене и надоградњи терасе у Матици српској. Састанку су присуствовали проф. др Александар Кадијевић, Донка Станчић, Дејан Радовановић, историчари уметности архитектуре и Бојан Ковачевић и Татјана Загоричник, архитекти као и Марта Тишма, стручни сарадник Одељења Матице српске за ликовне уметности. Донет је закључак да се на конкурс позову четири истакнута архитекта и да жири одабере најбоље решење као и да се Матица обрати Заводу за заштиту споменика културе Града Новог Сада ради издавања услова и мера техничке заштите за поменуту надоградњу.

ДОБРОЧИНСТВА

2. новембра 2009. године: др Наташа Хаџимановић, доцент Правног факултета Универзитета у Луцерну (Швајцарска), превела је са српског на немачки и лекторисала део текста за промотивни летак и нови сајт Матице српске, без накнаде, као добротинство Матици српској.

12. новембра 2009. године: академски вајар Ласло Силађи поклатио је део своје заоставштине Рукописном одељењу Матице српске.

26. новембра 2009. године: др Миљенко Пекић поклатио је своју заоставштину и грађу која представља сведочанство о историји Срба из Далмације почетком 20. века.

MATICA SRPSKA

Die älteste serbische Institution für Literatur, Kultur und Wissenschaft

Serbisches Pantheon • Bibliothek der Matica Srpska
Galerie der Matica Srpska • Verlagshaus der Matica Srpska

Die *Matica Srpska* war ein Vorbild für viele slawische Völker, die ähnliche Vereine gründeten: so entstand die tschechische Matica (1831); die kroatische Matica (1842); die Matica der Lausitzer Sorben (1847); die galizisch-russische Matica in Lwiv (1848); die mährische Matica (1849); die dalmatinische Matica in Zadar (1861); die slowakische Matica (1863); die slowenische Matica (1864); die Matica in Opava (1877); die Matica des Herzogtums Cieszyn (1898), aus der 1968 die schlesische Matica hervorgehen sollte; die polnische Matica in Lwow (1882); die Matica für Ausbildung im Herzogtum Cieszyn (1885); die Matica für Ausbildung in Warschau (1905); die bulgarische Matica in Konstantinopel (1909) und schliesslich die neue bulgarische Matica aus dem Jahre 1989.

Heute pflegt die *Matica Srpska* weltweit gefestigte Beziehungen zu vielen Institutionen und einzelnen Personen.

MATICA SRPSKA

Matica Srpska StraÙe 1
21 000 Novi Sad, Serbien
Telephon: + 381 21 527 622
Telefax: + 381 21 528 901
E-mail: ms@maticasrpska.org.rs
www.maticasrpska.org.rs

Die geistige Stütze des serbischen Volkes

Нови йромойивни лейак на немачком језику

ГЛАСНИК МАТИЦЕ СРПСКЕ — гласило Матице српске

21000 Нови Сад, Ул. Матице српске 1, тел. 021/420-199
e-mail: ms@maticasrpska.org.rs

Приредили: Александра Јовановић, Вукица Туцаков,
Љиљана Дражић и Павле Пејак

Прилоје из Библиотеке Матице српске йријремиле:
Силвија Чамбер и Ивана Гргурић

Прилоје из Галерије Матице српске йријремиле:
Мр Тијана Палковљевић

Фойографије: Бранислав Лучић

За издавача: Проф. др Душан Николић
генерални секретар Матице српске

Тираж: 1.000 примерака

Штампа: КриМел, Будисава

ISSN 1452-6182

CIP — Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

061.22(497.113)

ГЛАСНИК Матице српске / одговорни уредник Душан Николић. — Год. 1, бр. 1 (1946)—1949, бр. 12 ; 2008, бр. 1 (јун)— . — Нови Сад : Матица српска, 1946—1949 ; 2008—. — 30 cm

Месечно.

ISSN 1452-6182

COBISS.SR-ID 56040711

НАЈСТАРИЈА СРПСКА КЊИЖЕВНА, КУЛТУРНА И НАУЧНА ИНСТИТУЦИЈА

Матица Српска.

Ми, доле потписани добровољно се слажемо и оснивамо једно друштво, као једно тело, које истим, јединственим духом за корист и славу народну дише.

FOUNDATION AND SI

We, the undersigned, voluntarily agree and establish a soc

I Cause and intent - Manner of the realization of the intent intent is to spread literature and education of the Serbian cessation. This shall indeed be done in the following way:

1. Upon founding, every contributor shall voluntarily dona
2. Every patriot will be able to freely and openly join this an heart, he can contribute more, he should be proud of this.
3. The profit of sold books shall be added to the treasury, w
4. Never, for any purpose whatsoever, shall one single pen
5. If our merciful and people-loving God blesses this effort, a) reprint extremely useful and necessary books already pu b) sell books at the smallest possible price, but we must tak c) donate books to poor young people, as a prize for good be d) set awards in cash for the purposes of all important liter e) publish Novine srpske / The Serbian Newspaper with thi

II The internal organization of the Society - this Society, o the general good.

1. All contributors in this sense shall be equal among them
2. One without others shall not be able to do anything, but
3. The duty of this Society, every year when the accounts ar a) choose one of them who shall lead the assembly and r president;
- b) choose one who shall do business and, if necessary, one c) choose one who shall hold the treasury key and two who
4. If dishonesty should be noticed with the operating clerk and diligence of the clerk should be entered into the protod
5. At the assemblies every member or contributor has the r and explain the matter without personal insult.
6. Final decisions shall be those that are approved by the m
7. All affairs shall be conducted on behalf of the whole. Sto should be an additional M. S. or M. C. or M. S. The clerk mu
8. This affair is the business only of members or contribut

9. Matice Srpska starts its work on, the Day of Saint Sava, t

III Business - operations

1. Money shall be put in one treasury with three keys.
2. Two protocols must be held: one about the contents of business. Both protocols shall be held in the treasury
3. The operating clerk, who if necessary takes the money f also be ready to hand over the accounts and receipts if a
4. All business shall be conducted at the assembly, where from the Society. Other members may come and be presen
5. Every year the account must be closed and it must be c notified with a letter when the account and protocol are cl

IV The list of the usual costs

1. For the purchase of manuscripts from writers.
2. For printing.
3. For the clerk's assistant, if such a position is necessary.
4. For mailing letters regarding this business.
5. For mailing books.

Like so, and in no other way!

Page 6: in the middle: Matice Srpska, 4/16 February 1826 in Pest; na

Page 7: the first circle in the middle: Matice Srpska. in Pest; name: Cera from Timisoara, Grigori (Grigori) Kostic, citizen and merchant fro

The second circle: in the middle: Matice Srpska. in Pest; name: Miloš Jovanovic, merchant from Pest, Jovan Kostic, priest from Novi Sad, J

Page 9: in the middle: Matice Srpska. in Pest; name: Jovan Stejčić, M. Trifonović, merchant, Naum Bozda, merchant, Aleksa Vojnović (or V

Second circle: in the middle: Matice Srpska. in Pest; name: Nikola Ma Jeremija Gacik, court advisor of the Russian Empire.

МАТИЦА СРПСКА

Улица Матице српске, број 1 •

Телефон: 021 527 622 • Т

E-mail: ms

ОСНОВ И ПОТПИСИ ПРИЛОЖНИКА М. С.

Матица српска

Ми, доле потписани добровољно се слажемо и оснивамо једно друштво, као једно тело, које истим, јединственим духом за корист и славу народну дише.

I Попол и намера - Начин да се намера оствари. - Повод за оснивање овога друштва јесте заједничка љубав и ревност за опште добро, а намера је ширење знаменитости и просвећена народа српског, то јест да се српске књиге рукописне на свет издају и шире, и то сад и одад без престанка и свагда. То ће се пак остварити на овај начин:

1. Да сваки садашњи ревноитељ приликом оснивања без икакве користи за себе добровољно приложи у касу 40 фор. то јест четрдесет форинти сребрних у готовом новцу.
2. Да унапред сваком родољубу отворено и слободно буде да ступи у ово ревносно друштво, кад 40 форинти сребра готових у касу донесе. Ако ко по могућности својој, ревношћу срца вођен, и више принесе, то ће му на похвалу служити.
3. Да се добитак од продатих књига у касу уноси, чиме ће каса расти и умножавати се.
4. Да се никада, ни због каквог узрока, ниједан новчић за приватну или другу какву корист из касе не сме и не може извадити.
5. Ако би преблаг Бог родољубиви овај труд наш благословио и каса се с временом узрепела и умножила, то да се могу: a) и саме штампане књиге српске, које би изузетно потребне и корисне биле, прештампати; б) да се што мањом ценом, само да каса не штети и да се не умањује, књиге продају; штавише, в) да се сиромашно омладни, као награда за добро владање и прилежност, без штете по касу, књиге покланјају; г) да се и награде у новцу, за разрешење каквих ствари важних за питања књижевности и просвећена, одреде; д) да се Новине српске од ових новца издају, да се уредник плаћа, и сви трошкови за то намире.

II Унутрашњи састав Друштва. - Друштво ово, или Тело, састоји се из чланова, или приложника, који сад или убудуће одређену суму у касу на жртвеник опште користи привнесу.

1. Сви приложници су у погледу новца посла међу собом равни и другови, који једнака права и једнаке дужности имају.
2. Један без другога ништа чинити не могу, но сви скупа, а они који за обављање послова буду одређени из Друштва морају радити и оно што је одређено чинити.
3. Дужност је овога друштва да сваке године кад се рачуни закључе: a) једнога између себе одреде који ће на скупштинама реч водити и представљати где треба и проценјивати које су књиге за куповање а које не, то јест председника; б) једнога који ће послове обављати и, ако би нужно било, једнога помоћника и зван Друштва, за умерену плату, дакле - редовника; в) једнога код кога ће каса и један кључ стајати, и двојицу који ће друга два кључа од касе држати - дакле, једнога чуvara и два кључара.
4. Ако би се неверност код редовника - манипуланта приметила, то да се другоме да, и да се ствар у протокол uvede. Такође и верност и ревност редовника да се има сваке године у протокол увести.
5. На скупштинама сваки други или приложник има право и слободу своје мисли изнети а осталих је дужност да свакога послушају и с учтивошћу искрено одговарају и стар разложе без икакве личне уредбе.
6. Остaje онај закључак који већи део приложника одобри.
7. Сви ће се послови водити у име целог Друштва, и под општим именом Матица српска. Писма ће се упућивати на редовничково име, коме се мора додати М. С. или М. S. или M. S. Редовник мора тако писмо скупштинам саопштити.
8. О овом послу бригу могу водити само другови или приложници. Ако би ови умрли, да се наследник приложника за то способан изабере.
9. Матица српска почиње од дана Светога Саве, првог просветитеља српског, године 1826. 14. јануара.

III Пословање - Манипулација

1. Нован се полаже у једну касу под три кључа.
2. Морају се водити два протокола: један о ономе што је у каси, шта се прима, шта се издаје, други о уговорима или контрактима и договорима у погледу овога посла. Оба се држе у каси.
3. Редовник - манипулант, који по потреби на признаници новца из касе прима, мора на скупштинама одговорити за примање и издавање новца; и увек да је спреман рачуне и ствари предати кад скупштина затражи.
4. Сви ће се послови одређивати на скупштинама, на којима морају бити следећи: председник, редовник, чувар и два кључара или њихови заменици из Друштва. А од осталих чланова који хоће може доћи и присуствовати.
5. Сваке године се мора рачун закључити и јасно исказати за колико је каса порасла или се умањила. Сваком приложнику који би на страни био мора се сваке године при закључењу рачуна и протокола ставити кесе писмом јавити и сви приложници поименце да се наведу.

IV Списак уобичајених трошкова

1. За куповање рукописних књига (=рукописа) од писца.
2. За штампање.
3. За редовничковог помоћника ако би било потребно.
4. За пошту за писма у вези с овим послом.
5. За слање књига.

Тако, а не другачије!

страница 6 у средини: Матица српска, 4/16 фебруара 1826. у Пешти; имена: Јован Хашић, Јосиф Миловог, Гаврило Бошотовац, Георгије Станковић, Петар Рајић, Јован Деметровић, Андрија Розмировић,

страница 7: три круте у средини: Матица српска, у Пешти; имена: Герасим Зепаћ, архимандрит манастира Круте, Јован Кнежевић, из Осејка, Михаило (Михајло) Шешај, грађанин и трговац техничарски, Григориј (Григорије) Костић, грађанин и трговац новосадски, Симеон Шафар, трговац из Беча, Константин Константиновић, од Германије из Беча

артија круте у средини: Матица српска, у Пешти; имена: Милош Обреновић, млади српски, из Србије, Георгиј (Георгије) Кузманиновић, грађанин и трговац пешташки, Михаило (Михајло) Јовановић, трговац пешташки, Јован Костић, парол новосадски, Јован Стојановић, (пешташки) Рајковић Георгијевић, трговац из Трста, Глебомир Јерковић Обреновић, брат викара српског

страница 8: три круте у средини: Матица српска, у Пешти; имена: Димитрије Теодоровић, трговац из Трста, Господин Теодор Павловић, мађар, прав. адвокат, Лазар Мијаиловић, адвокат и градске веровни нотар, два имена из Арцада, Павле Станковић, Цилије мудар, сликар, 1830. 25. маја српски, Господин Јосиф Маџански из Каменице

артија круте у средини: Матица српска, у Пешти; имена: Димитрије (Димитрија) Сеј, (медицински), агент лубљанске и градске фабрике шећера, Михаило (Михајло) Костић, адвокат, Сава Тешетија, трговачки саветник, Марко Бабић из Арцада, Блаз Јован Николић од Рудне, Јован Чокарић, трговац из Новог Сада, Г- Јован Цетковић из Трста

страница 9: у средини: Матица српска, у Пешти; имена: Јован Стејић, доктор медицине из Земунa, Стефан Станковић, епископ бачки и митрополитски администратор, Самуил Ненадовић, грађанин из Баче, Јован Трифонович, трговац, Наум Бозда, трговац, Алекса Војновић (или Војновић), адвокат, Петар Тешетија из Београда, вел. жури, Јеремја Гачић, рус. импер. дворски саветник

МАТИЦА СРПСКА

Улица Матице српске, број 1 • 21000 Нови Сад, Србија

Телефон: 021 527 622 • Телефонски: 021 528 901

Е-mail: ms@maticasrpska.org.rs • www.maticasrpska.org.rs

Оснивачко писмо Матице српске на српском и енглеском језику на новим њеромашивним њанонима